Diploma Programme
Programme du diplôme
Programa del Diploma

Marking notes
Remarques pour la notation
Notas para la corrección

May / Mai / Mayo 2016

Welsh / Gallois / Galés A: literature / littérature / literatura

Standard level
Niveau moyen
Nivel medio

Paper / Épreuve / Prueba 1

5 pages/páginas

International Baccalaureate®
Baccalauréat International
Bachillerato Internacional

These marking notes are **confidential** and for the exclusive use of examiners in this examination session.

They are the property of the International Baccalaureate and must **not** be reproduced or distributed to any other person without the authorization of the IB Assessment Centre.

Ces remarques pour la notation sont **confidentielles**. Leur usage est réservé exclusivement aux examinateurs participant à cette session.

Ces remarques sont la propriété de l'Organisation du Baccalauréat International. Toute reproduction ou distribution à de tierces personnes sans l'autorisation préalable du centre de l'évaluation de l'IB est **interdite**.

Estas notas para la corrección son **confidenciales** y para el uso exclusivo de los examinadores en esta convocatoria de exámenes.

Son propiedad del Bachillerato Internacional y **no** se pueden reproducir ni distribuir a ninguna otra persona sin la autorización previa del centro de evaluación del IB.

General marking instructions

These notes to examiners are intended only as guidelines to assist marking. They are not offered as an exhaustive and fixed set of responses or approaches to which all answers must rigidly adhere.
Good ideas or angles not offered here should be acknowledged and rewarded as appropriate. Similarly, answers which do not include all the ideas or approaches suggested here should be rewarded appropriately.

Of course, some of the points listed will appear in weaker papers, but are unlikely to be developed.

Instructions générales pour la notation

Ces notes ne sont que simples lignes directrices pour aider les examinateurs lors de la notation. Elles ne peuvent en aucun cas être considérées ni comme un ensemble de réponses fixe et exhaustif, ni comme des approches de notations auxquelles les réponses doivent strictement correspondre.
Les idées ou angles valables qui n’ont pas été proposés ici doivent être reconnus et récompensés de manière appropriée.
De même, les réponses qui ne comprennent pas toutes les idées ou approches mentionnées ici doivent être récompensées de manière appropriée.

Naturellement, certains des points mentionnés apparaîtront dans les épreuves les moins bonnes mais n’y seront probablement pas développés.

Instrucciones generales para la corrección

El objetivo de estas notas para los examinadores es servir de directrices para ayudar en la corrección. Por lo tanto, no deben considerarse una colección de respuestas y enfoques fijos y detallados por la que deban regirse estrictamente todas las respuestas.
Los buenos enfoques e ideas que no se mencionen en las notas para la corrección deben recibir el reconocimiento y la valoración que les corresponda.
De igual manera, las respuestas que no incluyan todas las ideas o los enfoques que se sugieren en las notas deben valorarse en su justa medida.

Por supuesto, algunos de los puntos que se incluyen en las notas aparecerán en exámenes más flojos, pero probablemente no se habrán desarrollado.

1. Bydd sylwebaeth lenyddol dderbyniol i dda yn:

- deall cyd-destun y naratif a'r berthynas rhwng yr adroddwr â'i dad;
- gallu dangos sut y mae'r digwyddiad yn y stori'n effeithio ar ddiniweidrwydd y plentyn;
- brwdfrydedd cychwynnol y plentyn o'i gyferbynnu â siom a dadrith y diweddglo;
- trafod nodweddion fel y defnydd o dafodiaith, strwythur y darn, deialog;
- ystyried y defnydd o fanylion, e.e. y disgrifiad manwl o sut y mae'r Twix yn troi'n feddal yn yr haul;
- esbonio fel y mae'r bachgen yn gorfod rhannu popeth, e.e. cynnwys ei focs bwyd a'i dad yn y diwedd;
- rhoi sylw i ddatblygiad yng nghymeriad y plentyn;
- esbonio'r datblygiad ym mherthynas y ddau blentyn, e.e. llinell 45: wedi dysgu'n barod i orfod dweud celwydd wrth ffrind er mwyn achub y sefyllfa.

Gall sylwebaeth lenyddol dda iawn neu ragorol gynnwys:

- sylwi nad stori ydyw am far o siocled, ond mai delwedd yw hwnnw am rywbeth sy'n tanseilio diniweidrwydd plentyn;
- esbonio'r defnydd o dafodiaith er mwyn creu awyrgylch benodol; dau blentyn yw'r ddau brif gymeriad yn y stori ac y mae'r iaith a'r arddull yn cyfleu eu cefndir gweithiol a diwydiannol yn ne Cymru;
- sylwi bod y stori'n newid o amser y gorffennol i'r presennol yn llinell 36 er mwyn creu effaith ddramatig ar y darllenydd;
- trafod oblygiadau'r cwestiwn a rydd y bachgen i'w dad (llinell 75) 'Ble'r wyt ti, Dad?' er ei fod yn gallu gweld ei Dad drwy'r binociwlars. Dyma gwestiwn sy'n newid y berthynas rhwng y ddau achos mae ateb y tad yn gelwyddog. Mae'r plentyn yn aeddfedu'n ddyn yn sydyn;
- yn rhoddi sylw i swyddogaeth oddefol Lowri yn y stori;
- deall arwyddocâd y defnydd o frawddegau byr, stacato, a'r sylw manwl a roddir i symudiadau Mrs Fenby a'r Tad (llinellau 59-68);
- beth y mae'r awdur yn ceisio ei ddweud am berthynas aelodau o'r teulu â'i gilydd.

2. Bydd sylwebaeth lenyddol dderbyniol i dda yn:

- dangos dealltwriaeth o'r cyd-destun: perthynas ar chwâl a'r adroddwr yn gadael i rywle a ystyriai'n well ar y pryd;
- trafod nodweddion llenyddol fel cyflythreniad, e.e. diosg dillad dy wenau di;
- rhoi sylw i'r defnydd o frawddegau hir (llinell 13-27); y cyfuniad o iaith lenyddol a chlasurol yn ogystal â'r defnydd o idiomau pob dydd, e.e. 'a chodi 'mhac', 'clirio'r aer' sydd yn ymadroddion Saesneg ond mae defnydd penodol iddynt yn y cyd-destun yma;
- ystyried rhai o'r delweddau, e.e. 'diosg dillad dy wenau', 'ymdrochi yn nieithrwch lle', gwymon dy wallt';
- sylwi ar gymariaethau, e.e. 'a throi cornel stryd fel troi tudalen mewn nofel newydd';
- trafod arwyddocâd y newid yn agwedd yr adroddwr wedi'r gwahanu a'r cyfle iddo ystyried a sylweddoli yr hyn sy'n bwysig iddo;
- trin y rhesymau pam y mae'r teithiwr yn dychwelyd a gofyn 'am faddeuant';
- sylweddoli mai methiant yw dianc o afael cymar neu berthynas arbennig;
- trafod llwyddiant y bardd i gyfleu syniad nad yw teimladau'n ddu a gwyn ac nad yw unrhyw berthynas yn syml a diddigwyddiad.

Gall sylwebaeth lenyddol dda iawn neu ragorol gynnwys:

- yn trafod strwythur ac adeiladwaith y gerdd;
- yn gweld arwyddocâd y gadael er mwyn sylweddoli pwysigrwydd yr hyn a feddo'n wreiddiol;
- yn trafod y posibilrwydd nad cerdd mohoni am berthynas rhwng dau gariad neu bâr priod, ond yn hytrach am rywun sy'n gadael Cymru am gyfnod ('gormes gwyrddni'r ochr draw i'r ffens') ond yn gorfod dychwelyd ar drên wedi sylweddoli ei gamgymeriad o adael gan 'fesur pob milltir flinedig ar ei hyd…';
- gweld yfed coffi fel symbol o segurdod ac o gyfle i adlewyrchu a dadansoddi gwerthoedd a theimladau;
- sylweddoli arwyddocâd y 'pac' y mae'r cymeraid yn ei gario o hyd;
- trafod arwyddocâd delwedd yr 'haul' (llinell 6 - 'Mor braf oedd hi i eistedd yn yr haul'); (llinell 35 - mae'r awdur wedi 'hen gweryla â'r heulwen ddi-baid');
- y paradocs o ddod i adnabod Cymru wrth ddianc oddi wrthi, dod i adnabod harddwch a gwerth wyneb cyfarwydd wedi cyfnod yn syllu i wyneb hyll ac anghyfarwydd pobl ddieithr;
- atalnodi gofalus y bardd a sut yr effeithia hynny ar liferiant y gerdd;
- ailadrodd yr ansoddair 'balch' sydd yn awgrymu rhyddhad o fynd o afael y berthynas a droes yn affwysol drom a rhwystredig.